

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้ มุ่งศึกษาหาแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกษตร โดยได้เลือกพื้นที่ บ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่เป็นพื้นที่ศึกษา การศึกษานี้ได้ใช้ตัวแทน ชุมชน ข้าราชการ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยว เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก ในประเด็นหลักของการวิจัย และในบางประเด็นที่ผู้วิจัยได้นำมาเสริม เพื่อให้การศึกษานี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยมองสภาพการณ์ และปัญหา รวมถึงแนวทางที่สะท้อนให้เห็นความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในชุมชน เพื่อให้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกษตร บ้านม่วงคำ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาต้องเริ่มต้นจากการศึกษาถึงความเป็นมาของโครงการท่องเที่ยว เกษตรบ้านม่วงคำ และศึกษาถึงสภาพการณ์ท่องเที่ยวในหมู่บ้านม่วงคำ และหมู่บ้านใกล้เคียงก่อน เพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น พร้อมกับข้อเสนอแนะของบุคคลในชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ เพื่อได้วิเคราะห์และวางแผนสำหรับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเกษตร เพื่อทำความเข้าใจภาพรวมดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เป็นนโยบายของรัฐ รวมถึง ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกษตร ของบ้านม่วงคำ ซึ่งนอกจากการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจแล้วยังต้องการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกษตรที่บ้านม่วงคำด้วย ว่าสอดคล้องกับการปรับตัวของชุมชนต่อการพัฒนาเพื่อการพึ่งพาตนเองในอนาคตอย่างไร ดังนั้น ในขั้นตอนการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ให้ความสำคัญกับการศึกษา เพื่อให้เข้าใจทั้งความเป็นมาในอดีต สถานการณ์ในปัจจุบัน และการเปลี่ยนแปลงของชุมชนไปพร้อม ๆ กัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาหาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ ซึ่งช่วยให้ได้เกิดการพัฒนากรอบความคิดและแนวทางในการศึกษา ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวเกษตร เพื่อเข้าใจถึงหลักการและวิธีการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน แนวความคิด จิตจำกัดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แนวคิดและหลักการท่องเที่ยว แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แนวคิดและหลักการในการจัดการท่องเที่ยว แนวทางจัดการท่องเที่ยว เพื่อรักษาระบบนิเวศ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วผู้วิจัยยังได้เข้าร่วมการสัมมนาทางวิชาการ

การประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการกับผู้รู้ อาจารย์ และเพื่อน นักศึกษาอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

3.2 การกำหนดแหล่งข้อมูล

การวิจัยนี้ มุ่งศึกษาสภาพการณ์การท้องเที่ยวเกษตร ที่ผ่านมาและกำลังเป็นอยู่ในขณะนี้ และสภาพของปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ภายใต้บริบทที่เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ดังนั้น เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่เชื่อมั่นว่าถูกต้อง ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ในขั้นตอนการเก็บข้อมูล ดังนี้

3.2.1 ประชาชนในพื้นที่ ได้แก่ผู้อาวุโส และผู้รู้ของชุมชนทั้งหญิงและชายรวมถึงประชาชนในหมู่บ้านม่วงคำ บ้านโป่งแยงใน บ้านผานกกก จำนวน 10 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย มองสภาพการณ์ท้องเที่ยวบ้านม่วงคำที่แตกต่างกัน อีกทั้งสามารถบอกถึงความเป็นมาในการประกอบอาชีพก่อนที่จะมีโครงการท้องเที่ยวเกิดขึ้น ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของหมู่บ้านม่วงคำ โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์หลักไว้ดังนี้ คือ ประเด็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการณ์และความเป็นมาของการท้องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร ใครเป็นผู้เริ่มและรับผิดชอบโครงการ ประเด็นที่เกี่ยวกับความพร้อมของสถานที่และความพร้อมของชุมชนในการรองรับการท้องเที่ยวที่เกิดขึ้น การเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน และข้อจำกัดของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท้องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ ซึ่งประเด็น หลัก ๆ เหล่านี้มีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ เพื่อวางแผนในการบริหารจัดการแหล่งท้องเที่ยวเกษตรนี้ต่อไป

3.2.2 กลุ่มผู้ทำสวนโป่งแยง เนื่องจากกลุ่มผู้ทำสวนโป่งแยง มีสมาชิกทั้งหมด 150 คน มีอาชีพทางการเกษตร (ปลูกไม้ดอก ไม้ผล และพืชผักปลอดสารพิษ) ผู้วิจัยจึงได้เลือกผู้แทนให้ข้อมูลจำนวน 14 คน จากสมาชิกและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบโดยตรงกับโครงการท้องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ ได้แก่ ประธานกลุ่มผู้ทำสวนโป่งแยง ประธานกลุ่มผู้ปลูกพืชผักปลอดสารพิษ ประธานกลุ่มผู้ปลูกไม้ดอก ประธานกลุ่มผู้ปลูกไม้ผล ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และสมาชิกผู้ทำสวนโป่งแยง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 14 คนนี้ มีความรู้และความชำนาญในด้านการประกอบอาชีพต่างกันอย่างมาก และมีหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากทางโครงการฯ ให้เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ จึงมีความสำคัญต่องานวิจัยนี้เป็นอย่างยิ่ง โดยมีประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับสภาพการณ์ ความเป็นมาของโครงการท้องเที่ยวเกษตร การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการในโครงการฯ ความพร้อมของสถานที่และความพร้อมของชุมชนในการรองรับการท้องเที่ยวเกษตรและปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดของชุมชนและการบริหารจัดการโครงการท้องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ

3.2.3 เจ้าหน้าที่และองค์กรรัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการท่องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการนำนโยบายการท่องเที่ยวไปปฏิบัติ ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นักวิชาการ เกษตรจากสำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ริม สำนักงานเกษตรตำบลโป่งแยง กำนันตำบลโป่งแยง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแยง ประธานบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแยง ตัวแทนบริษัทนำเที่ยว คุณธนิน มหาวรรณ บริษัท Chiang Mai Air Ticketing นำเที่ยวบริษัท SAGA TOUR คุณสวัสดิ์ สมชาติ และคุณสุภาพ แสงมณี และครูประจำศูนย์การศึกษานอกระบบประจำตำบลโป่งแยง โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่กับโครงการ ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเกษตรไปปฏิบัติที่บ้านม่วงคำ ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ ข้อเสนอแนะในการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวบ้านม่วงคำ รวมทั้งความคิดเห็นทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับการจัดโปรแกรมนำเที่ยวและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเกษตร

3.2.4 นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวชมในหมู่บ้านม่วงคำและหมู่บ้านใกล้เคียง ผู้วิจัยได้เลือกผู้ให้ข้อมูลโดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมในหมู่บ้านม่วงคำ บ้านโป่งแยงในและบ้านผานกกก ในระหว่างเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2542 และสังเกตการณ์จากนักท่องเที่ยว ว่าสิ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจและให้ความสำคัญในด้านใดบ้าง ความคาดหวังและอยากให้แหล่งท่องเที่ยวเกษตรในอนาคตเป็นเช่นไร ซึ่งนักท่องเที่ยวทุกคนได้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยเป็นอย่างดี และมีประโยชน์ต่อการวิจัยนี้มาก โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับ เหตุจูงใจและความต้องการเข้ามาท่องเที่ยว ความเหมาะสมในการจัดการพื้นที่ ความสวยงามของสถานที่ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวแนะนำให้ผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาต่อด้วย

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย

3.3.1 ตัวผู้วิจัยเองทำหน้าที่เป็นผู้สังเกต ตั้งคำถาม จดบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ขั้นตอนการศึกษาสภาพการณ์การท่องเที่ยวในหมู่บ้านม่วงคำนั้น ผู้วิจัยได้เข้าไปสอบถามพูดคุยกับผู้ให้ข้อมูลหลัก ทั้งนี้ ตัวผู้วิจัยได้ยึดหลักการที่เป็นกลางคือ มุ่งพิจารณาและวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทั้งจากมุมมองของคนภายนอกและมุมมองของคนภายในชุมชน โดยมีได้เอากฎเกณฑ์ของผู้วิจัยและกฎเกณฑ์ของทฤษฎีเข้าไปยึดยึดหรือตัดสิน หากแต่ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้นำ ผู้รู้ และสมาชิกของชุมชน

3.3.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เป็นประเด็นคำถามที่ผู้วิจัย ใช้กำหนดหัวข้อสำหรับการ สอบถาม คุยกับผู้ให้ข้อมูลไว้อย่างกว้าง ๆ และสามารถที่จะสัมภาษณ์ เจาะลึกได้ทันที เมื่อปรากฏ รายละเอียดของข้อมูลที่น่าสนใจ โดยมีแนวคำถามเกี่ยวกับ

1) สถานการณ์การท่องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ ต.โป่งแยง อ.แม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

1.1 อุปสรรคด้านการท่องเที่ยวเกษตร

- จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชม
- ความต้องการเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวเกษตร

1.2 สาธารณูปโภค/ สาธารณูปการในแหล่งท่องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ

- สถานที่จอดรถ
- ที่นั่งพัก ศาลา หรืออื่น ๆ
- สุขา ห้องน้ำ

1.3 สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการนักท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยว

- การบริการขนส่งภายใน
- การบริการอาหารและเครื่องดื่ม
- การบริการที่พัก
- การบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
- การบริการจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก

2) ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในการบริหารจัดการท่องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ

- ความจำกัดของงบประมาณ
- ความจำกัดด้านบุคลากร
- อุปสรรคด้านการประสานงานระหว่างรัฐบาลกับกลุ่มผู้ทำสวน โป่งแยง
- ขอบเขตอำนาจและภาระหน้าที่
- ปัญหาความขัดแย้งทั้งภายในและภายนอกบ้านม่วงคำ

3.3.3 แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม เป็นสมุดบันทึกที่ผู้วิจัยใช้สำหรับการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ ประเด็นข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่ได้จากผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งบันทึกข้อสังเกตและการวิเคราะห์ของผู้วิจัยเองในแต่ละครั้งของการเข้าศึกษาข้อมูลในพื้นที่

3.3.4 กล้องถ่ายรูปและเทปบันทึกเสียง สำหรับการบันทึกข้อมูลและเหตุการณ์ที่สำคัญซึ่งนำมาทบทวนความเข้าใจระหว่างการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง เนื่องจากผู้วิจัยต้องการข้อมูลแบบเจาะลึกในประเด็นหลัก ซึ่งผู้ให้ข้อมูล ล้วนแต่มีภาระหน้าที่ที่สำคัญและมีเวลาให้การสัมภาษณ์ไม่มากนัก และต้องรอจังหวะที่ผู้ให้ข้อมูลว่างเว้นจากภาระกิจหลักและภาระกิจส่วนตัว ดังนั้นผู้วิจัยจึงอยากทำความรู้จักกับผู้ให้ข้อมูลมากที่สุดเพื่อให้สะดวกต่อการพูดคุยในครั้งต่อไป และพื้นที่ศึกษาที่บ้านม่วงคำก็ไม่ไกลจากที่พักของผู้วิจัยมากนัก จึงสามารถเข้าพื้นที่ได้ง่ายและสะดวก ซึ่งการพูดคุยและสร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้ข้อมูล จะเป็นผลให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและตรงกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นมากที่สุด นอกจากนี้ตัวผู้วิจัยยังได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น เช่น งานประเพณีแข่งรถล้อของบ้านผานกกก งานกีฬาสัมพันธ์ตำบลโป่งแยง งานฤดูท่องเที่ยวสวนศรอบเออร์ที่บ้านม่วงคำ นับว่าได้สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชนเป็นอย่างมาก

การสังเกตข้อมูลทางกายภาพและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนที่ผู้วิจัยเริ่มตั้งแต่การสังเกตข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ที่ตั้งหมู่บ้าน ขอบเขตพื้นที่ของหมู่บ้านและการใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพและชนิดของป่า และพันธุ์พืชที่เกษตรกรเพาะปลูก ความสูงต่ำของพื้นที่ แม่น้ำ ถนน การตั้งบ้านเรือน รวมถึงการสอบถาม สังเกต และวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ของคนในชุมชน การปฏิบัติของแต่ละบุคคลและกลุ่มคนที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำธุรกิจ และการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการท่องเที่ยวเกษตรซึ่งเป็นจุดหลักของการศึกษานี้

1) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง คือ ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นสำคัญไว้ก่อน แต่ในระหว่างการสัมภาษณ์ใช้วิธีพูดคุยสอบถามเชื่อมโยงเรื่องราวให้ลื่นไหล ซึ่งในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนี้เป็นประเด็นสำคัญๆ 3 ประเด็นด้วยกัน คือ

1.1) ประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวในหมู่บ้านม่วงคำ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์พูดคุยกับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแยง ผู้ใหญ่บ้านบ้านม่วงคำ ประธานกลุ่มผู้ทำสวนโป่งแยง เกษตรอำเภอแมริม เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวภาคเหนือเขต 1 และชาวบ้านม่วงคำ

ได้แก่เรื่องราวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวบ้านม่วงคำและบ้านใกล้เคียง ฤดูกาลและจำนวนนักท่องเที่ยวที่
มาเยี่ยมชม นโยบายและการพัฒนาการท่องเที่ยวเกษตร และบรรยากาศการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ ต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวบ้านม่วงคำ

1.2) ประเด็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการบริหารจัดการ การท่องเที่ยว ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ พูดคุยกับประธานฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแยง เกษตร
อำเภอ กลุ่มผู้ทำสวนโป่งแยง และชาวบ้านม่วงคำ ถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อจำกัดในด้าน
บุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ งบประมาณ อำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการฯ และความขัด
แย้งที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกชุมชน

1.3) ประเด็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์และพูด
คุยกับ เกษตรอำเภอแม่ริม ประธานฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแยง ปลัดองค์การ
บริหารส่วนตำบลโป่งแยง กำนันตำบลโป่งแยง ผู้ใหญ่บ้านบ้านม่วงคำ เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวภาค
เหนือเขต 1 ประธานกลุ่มผู้ทำสวนโป่งแยง สมาชิกกลุ่ม และชาวบ้านบ้านม่วงคำ ถึงการบริหารงาน
ตามโครงการ และการจัดกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวว่ามีอะไรบ้าง ความพร้อมในด้านของ
สาธารณูปโภคและสาธารณูปการในแหล่งท่องเที่ยวว่ามีความเหมาะสมหรือยัง และควรปรับปรุง
แก้ไขในด้านใดบ้าง สิ่งอำนวยความสะดวกและให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวมีหรือยัง เหมาะสม
เพียงใด องค์กรใดควรที่จะมีส่วนรับผิดชอบในหน้าที่อะไร ซึ่งจุดเด่น จุดด้อย ของแหล่งท่องเที่ยว
อยู่ตรงไหน ประชาชนหรือองค์กรได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ภายใต้โครงการฯ หรือไม่
อย่างไร ซึ่งทั้งหมดนี้คือคำถามที่ผู้วิจัยได้สอบถามผู้ให้ข้อมูลหลักในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการ
บริหารจัดการการท่องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ

3.5 การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลตาม
แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาในแต่ละครั้งทำการ
แยกแยะข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ พร้อมกับพิจารณาถึงความพอเพียงและความสมบูรณ์ของข้อมูล
โดยการเปรียบเทียบกับกรอบความคิดและวัตถุประสงค์การวิจัย นอกจากนั้น ในทุก ๆ ครั้งของการ
พูดคุยกับชาวบ้านและผู้ให้ข้อมูล และได้พยายามตั้งคำถามให้ชาวบ้านและผู้ให้ข้อมูลช่วยคิด
วิเคราะห์ เพื่อให้ได้ทัศนะของคนในแต่ละแง่มุม ซึ่งถือว่าการตรวจสอบความถูกต้อง ของข้อมูล
ด้วย ผู้วิจัยได้ปรึกษาผู้รู้ เพื่อนนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาการทำค้นคว้าแบบอิสระนี้ด้วย จึงทำ
ให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งถือว่าการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลอีกชั้นหนึ่ง งานวิจัยนี้

ได้ใช้เวลาทำการศึกษาดังกล่าวจนแน่ใจว่าข้อมูลที่ ได้สามารถที่จะตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยถึง
แนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกษตรได้เป็นอย่างดี

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้เวลาในการศึกษา และรวบรวมข้อมูลทั้งหมด เป็นเวลา 11 เดือน ตั้งแต่
เดือนมีนาคม 2542 ถึงมกราคม 2543 จึงได้ข้อมูลพร้อมสำหรับการเขียนรายงานวิจัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University